

در نمایشگاه روایت تحول چه می بینید؟

سند تحول در یک نگاه

نخستین بخش از نمایشگاه روایت تحول به ارائه سند تحول و تعالی دانشگاه می پردازد؛ از چگونگی نسو نگارش این سند، پشتیبان ها و نقاط عزیمت آن آغاز می کند. و نحوه استخراج مأموریت ها از سند دانشگاه اسلامی و مبنیات رهبر انقلاب تا رسیدن به یک الگوی راهبردی را توضیح می دهد. سند تحول و تعالی دانشگاه دارای ۵ چرخش تحولی، ۱۰ بسته کاری، ۱۱ اهرم، ۲۳ هدف، ۷۴ شاخص هدف، ۷۴ رکنش، ۵۷۹ اقدام و ۶۱۹ نتیجه است که محور حرکت دانشگاه از ۱۳۰ تا ۱۴۰ را براساس الزامات راهبردی سه گانه یعنی گسترش فضای انفرادی، ارتقای علمی و حفظ کيان دانشگاه و مأموریت یعنی تربیت متخصصان متعهد، ماهر، خلاق، متخلق و کارآفرین، تولید، انتقال و انتشار علم و فناوری در خدمت نیازهای جامعه اسلامی و مدیریت کارآمد و اثر بخش با تعامل سازنده و ارتگذار در سطح ملی، فراملی و منطقه ای مشخص کرده است.

داده محوری یا سامانه آمایش

مأموریت گزینی تکلیف شورای عالی انقلاب فرهنگی به وزارت علوم، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد بود که سال ۹۹ در یک مصوبه به آنها ابلاغ شد. هر چند تغییر رویکرد دانشگاه آزاد اسلامی در مأموریت گزینی مبتنی بر آمایش یا تغییرات جدی در شورای گسترش دانشگاه آغاز شد. از سه سال قبل با تدبیر رئیس دانشگاه آزاد این دو شورا با عنوان گسترش، آمایش، برنامه ریزی و کارآفرینی ادغام شدند. در گام بعدی نیز با کمک خانواده دانشگاه آزاد، داده های آماری مختلفی از بیرون و درون دانشگاه جمع آوری، احصا و راستی آزمایی شد تا در قالب آمایش های استانی و کمی بعدتر به شکل یکپارچه در قالب یک سامانه در جریان برنامه ریزی و مدیریت دانشگاه قرار گیرد. ابعاد مختلف این سامانه در دیوار دوم نمایشگاه مورد تشریح قرار گرفته است.

تحول در نظام آموزشی

نخستین چرخش تحول آفرین با هدف تحول در نظام آموزشی دانشگاه طراحی شده است. یکی از نقش های جدی ما در حوزه آموزش عالی محتوای آموزشی و سرفصل هاست و قطعا وقتی شما درگیر می شوید، چه در بحث تأسیس و ایجاد رشته های جدید و چه در روزرسانی رشته ها و سرفصل های موجود، شما مجبور هستید با نفعان را ببینید، چون قرار است آموزش داده شود که منبای اشغال باشد؛ به همین دلیل اتصال دانشگاه و صنعت قطع است. به جز ارائه آخرین تحولات نظام دانشی دانشگاه آزاد اسلامی در محور استادی، راهبردی موس نمایشگاه روایت تحول به همین موضوع اختصاص دارد. نخست چگونگی بازآرایی رشته ها را براساس داده های آمایشی نمایش می دهد و پس از آن مختصاتی از زیست بوم مهارتی دانشگاه پایه دانشگاه های مهارت و کارآفرینی، مدارس عالی مهارتی، طرح پرورش (اشغال همزمان با تحصیل)، فعالیت های کارنیان، مراکز مدیریت مهارت آموزی و مشاوره شغلی و مراکز سندجی مهارت و صلاحیت های حرفه ای و نظام جامع تعلیم تربیتی دانشگاه برپایه مرکز تربیت اسلامی کودک یا ناک، مدارس سما (دوستان های تربیتی «علوی» و «فاطمی» و به عنوان مدارس ویژه دانشگاه آزاد، مدارس سعادت به عنوان مدارس علوم و معارف اسلامی و دانشکده های تعلیم و تربیت اسلامی ارائه می دهد.

تحول در نظام پژوهش و فناوری

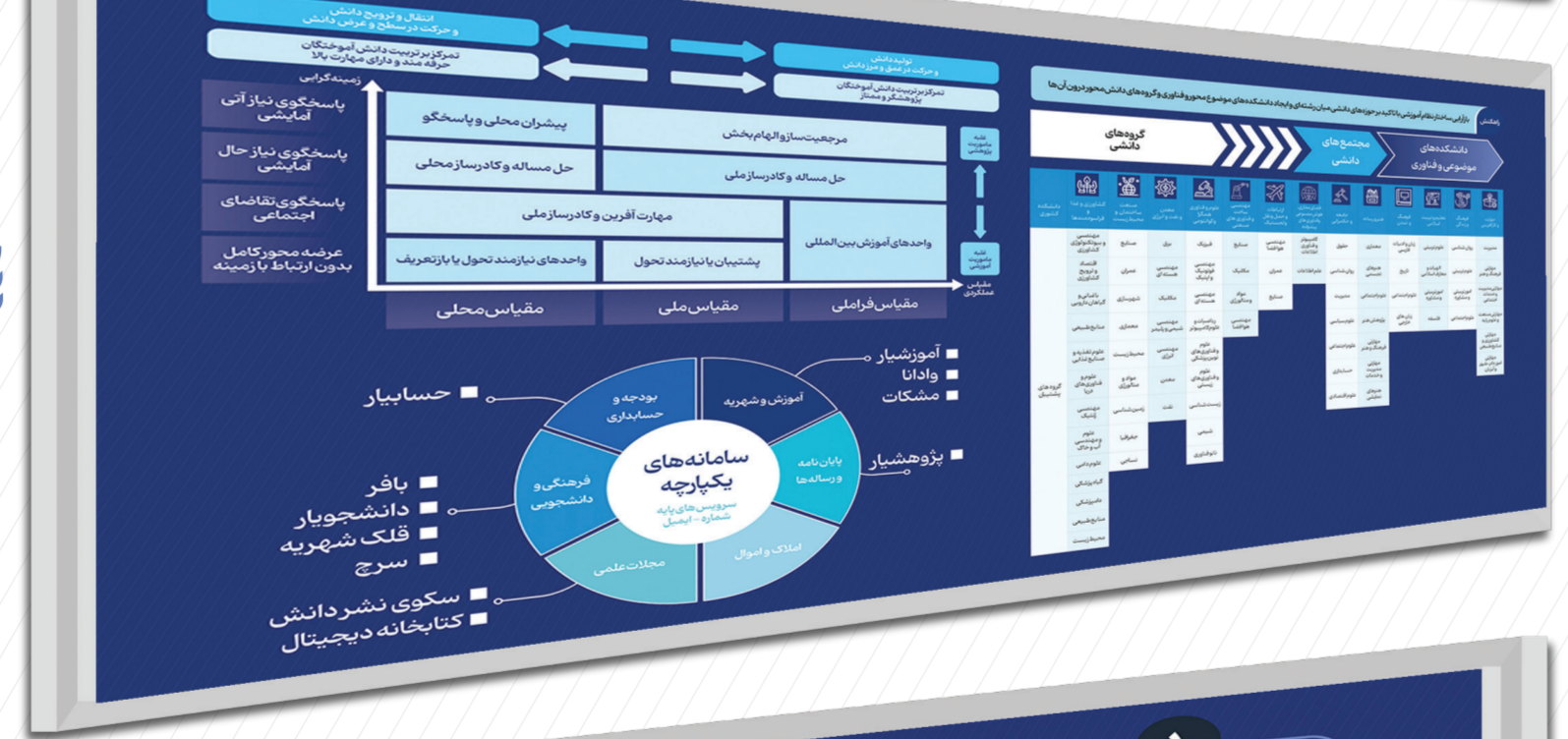
محتوای راهبردی چهارم نمایشگاه روایت تحول به تغییر ریل دانشگاه در حوزه پژوهش و فناوری اختصاص دارد. در حوزه پژوهشی طراحی ۵۲ برنامه علمی که امروز در دل سامانه آموزشی قرار گرفته است یکی از مهم ترین حرکت های لذیذ این تحول محسوب می شود. نحوه فعالیت سامانه علم سنجی و سکوی نشر دانش به عنوان دو سامانه ای که در سال های اخیر به بهره برداری رسیده اند بخش دیگری از محتوای این بخش است. سامانه علم سنجی آمار فعالیت بیش از ۱۵ هزار هیات علمی دانشگاه در خود جای داده و در سکوی نشر دانش نیز مجلات علمی دانشگاه آزاد هم مخاطبان ارائه می شود. جزئیات آماری زیست بوم فناوری دانشگاه آزاد هم بخش دیگری از این رویداد است. بیش از دو هزار واحد فناور و شرکت دانش بنیان و ۱۶۰ مرکز تحقیقاتی آمایش محور، ۵۰ هزار نوآوری و ۱۶۰ مرکز رشد، بخشی از این زیست بوم هستند.

ابوالفضل مظاهری
مدیرکل دانشگاه

جریان های خاص قرار گرفت که بهره برداری مطلوب خاص خود را از فرصت قدرت بی نظیر عظیم ترین مجموعه آموزش عالی فیرولشی داشت. دانشگاه آزاد با اهداف بزرگی توسعه یافت اما نه در خدمت اسلام بلکه توسعه ای از جنس سیاسی که به سرتاسر تحقق نسخه دانشگاه اجاره ای غرب بود و همه نشانه های آن شل یکپارچگی اجتماعی را در خود داشت. تغییری در نیمه دهه ۹۰ و در آستانه ۲۰ سالگی دانشگاه، فرست اجباری این قدرت عظیم را فراهم کرد؛ البته در شرایطی نه چندان ایده ای، روزیایی که حساب و کتاب

دخل و خرج دانشگاه جور نرود و شیب جمعیت دانشجویی دانشگاه منفی، ایده گسترش فضای انفرادی در برابر یکپارچگی اجتماعی قرار گرفت تا کارکرد اجتماعی دانشگاه به اصل خود بازگردد. دانشگاهی که به سمت یک ایران گشوده داشت اما هیچ شبکه کاملی برای به خدمت گرفتن توان خود نداشت. نیمه دوم دهه ۹۰ه گزیده های سختی در برابر حرکت دانشگاه قرار گرفته و لزوم تحول در بستر دانشگاه، بیش از هر زمان دیگر احساس می شود؛ یک برنامه عملیاتی پنج ساله به شرط در نظر گرفتن نحوه تکالیف و یادگیری

درست از پتانسیل ها می تواند بسیاری نو در برابر یک سازمان بزرگ بحران زده باز کند. سند تحول و تعالی دانشگاه با همین هدف به نگارش درآمد در پنج چرخش تحولی و ۱۰ بسته کاری از مجموعه بزرگ تبدیل به دانشگاهی سالم، پاسخگو، کارآمد، پایدار و پرورشگر توان عاقله و توسعه منده، فضای انفرادی شد. نمایشگاه روایت تحول، تلاش کرده تا مسیر آغاز شده، تحولی دانشگاه از پیش از تصویب و اجرای سند تحول و تعالی و تا پنج و دو سال نخست اجرای این سند را در هشت بخش به تصویر بکشد.

تحول در نظام فرهنگی تربیتی

هدف گذاری جدید که بر مبنای سومین چرخش ارتگذار شکل گرفت، می خواهد دانشگاه آزاد اسلامی قطب فرهنگی شهروان باشد. لازمه این اتفاق، تحولی است که تا کارآمدی فرهنگی و تربیتی را به اجماع تربیتی، فرهنگی و هویتی ارزش مدار، درون با، بویا، اثر بخشی و مقوم وحدت ملی، انسجام بخش فرهنگی و اجتماعی و امید آفرین تبدیل کند و در این راه نقش اقطاب ارتگذار مانند معلم، استاد، مدیریت، خانواده، محیط های واقعی و جامعه، بسیار ویژه است. اولین گام در رسیدن به نقشه راه درست در حوزه فرهنگی داشتن الگوی سیاست گذاری درست در این حوزه است. سیاست گذاری که از آن به عنوان باغبانی فرهنگ در دانشگاه آزاد یاد می شود و در آن مدیریت فرهنگ به جای مدیریت دیال می شود و تربیت امید، افزایش اعتماد به نفس دانشجویان، ترویج عقاید و... با در نظر گرفتن اقطاب ارتگذار در این حوزه در کنار برنامه ریزی یکپارچه به عنوان سیاست اصلی در دستور کار معارف فرهنگی و دانشجویی قرار گرفته است. در این بین فرایند تعاملی با واحدهای مختلف و با در نظر گرفتن ۲۱ شاخص و ۸۸ زیرشاخص کمی و خبرگی برای رصد فعالیت فرهنگی واحدها باعث شده و واحدها از لحاظ عملکردی با صدور کارنامه فرهنگی که تا امروز سه دوره از آن منتشر شده، به واحدهای ویژه، سطح یک، سطح دو و سطح سه تقسیم بندی شوند. سامانه هی ۱۷۷۶ کانون فرهنگی، ۱۳۳ تشکیل استادی و ۱۹۲ تشکیل دانشجویی در کنار برگزاری سه دوره رویداد کرسی های آزاداندیشی با مشارکت ۴۰ هزار دانشجو و ۷ هزار استاد یا دو دوره رویداد مشق امید با مشارکت ۱۹ هزار نفر از جمله اتفاقات مهم حوزه فرهنگی دانشگاه در طول چند سال اخیر بوده است. برگزاری جشنواره امامت و مهدویت و توجه ویژه به حوزه تقرب مذاهب و برنامه ریزی جدی در این حوزه دیگر محورهای تحول فرهنگی دانشگاه محسوب می شود.

تحول در اقتصاد و مدیریت

چهارمین گذر نمایشگاه روایت تحول مربوط به یکی از تغییرات مهم دانشگاه در چند سال اخیر است. مجموع حجم درآمدی دانشگاه آزاد که در سال ۹۸ حدود ۶۸ میلیارد ریال بود با جهشی سه برابری به ۱۷۷ میلیارد ریال رسیده است با این تفاوت که سهم شهریه به عنوان مهم ترین منبع درآمدی دانشگاه از ۸۲ درصد به ۲۰ درصد در سال کاری گذشته رسیده و در هدف گذاری استادی نیز سهم ۵۲ درصدی دارد. بنابراین در کنار رشد حجم اقتصاد دانشگاه، انکا به شهریه آن به نصف تقلیل یافته است و سهم درآمد های خدمات پژوهشی، فناوری، دوره های کوتاه مدت و... افزایش جدی داشته است. توجه به پایداری اقتصادی که پیش از نگارش سند تحول و در دوره مدیریت جدید دانشگاه به عنوان یک اولویت مورد توجه قرار گرفت، روند شکاف درآمد هزینه دانشگاه از سال ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۰ معکوس کرد. از سوی دیگر همان گونه که کتب اقتصاد متحول شد و شکاف را از آرم به نقطه سر به سر و بعد روند مثبت رسید، درصد واحدهای دارای شرایط خاص از ۶۶ و ۲۳ به ۲۰ بعد رسید. برآوردی که در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ شده تعداد این قبیل واحدها به کمتر از ۲۰ و حدود ۱۹ درصد خواهد رسید.

تحول در مدیریت شبکه واحدها

پنجمین چرخش تحول آفرین مربوط به روند بازمداری واحدهای براساس زمینه کاری و مقیاس فعالیت واحدهای دانشگاهی به ۸ مدل تقسیم و پس از آن براساس آمایش دانشگاه و توجه به سه موضوع همگونی، فرهنگی و برابری ۸۱ ناحیه متشکل از ۳۱ مرکز استان و ۵ منطقه شهری تشکیل شد. ۲۷ درصد از این مناطق مأموریت علمی و پژوهشی دارند و ۳۰ درصد هم با مأموریت علمی- فناوری فعالیت خواهند کرد. بقیه به شکل علمی مهارتی به ایفای نقش می پردازند. در کنار ناحیه بندی، شکل گیری نظام دانشی جدید دانشگاه برپایه دانشکده ها موضوع دیگری است که در مقدمات بخش دانشگاه ارائه می شود. قسمتی از ارائه این بخش به چگونگی تأسیس دانشکده ها در تراخی مختلف براساس آمایش دانشگاه مربوط می شود.

نظارت بر اجرای سند تحول

در یک نگاه کلی سنسچل و ارزیابی عملکرد مجریان سند در ۲۲ گام پیش بینی و عملیاتی می شود. نخست مرکز نظارت، شاخص های ارزیابی را ابلاغ می کند، پس از آن سامانه مدیریت عملکرد توسط مرکز فناوری روزرسانی فنی می شود. به روزرسانی محتوایی اقدام بعدی است که توسط مرکز نظارت اتفاق می افتد. پس از ارزیابی وضع موجود در سناد سازمان، اعلام مقادیر قلمه های آماری توسط متزیان انجام می شود. در حرکت بعدی، مقادیر اعلامی بررسی شده و اعلام نتایج ارزیابی عملکرد کلی سازمان و بررسی نتایج و انعکاس آن به مراجع ذی صلاح مراحل بعدی این فرایند را تشکیل می دهد. پس از آن هم نوبت به انعقاد تفاهنامه های عملکردی با استان هاست. با اعلام گزارش تفاهنامه به ریاست تفاهنامه های آغاز شده تا رفع و اعلام احتمالی سامانه توسط مرکز نظارت و مرکز فناوری آغاز شده تا رفته رفته نوبت به ورود اطلاعات استان ها توسط مجریان شود. سناد راهبردی استان ها در مرحله بعدی بررسی، جمع بندی و اظهار عملکرد استان ها را برعهده خواهد داشت. پس از آن ارزیابی عملکرد در مناطق نظارتی دنبال می شود تا در صورت نیاز با اصلاحیه آن سست استان ها تأیید نهایی شود. در گام بعدی نوبت به متزیان می رسد تا ارزیابی عملکرد توسط معارفت های تخصصی صورت پذیرد. کارگروه ارزیابی نظر خود را اعلام کرده تا در نهایت تجمیع نهایی ارزیابی ها و انتشار نتایج ارزیابی استان ها و ارزیابی سازمان و البته برنامه ریزی و تدوین تفاهنامه سال بعدی پایان بخش فرایند ارزیابی یک ساله سند باشد. این فرایند و نتایج ارزیابی عملکرد استان ها در دومین سال اجرای سند نیز در بخش هشتم نمایشگاه به تصویر کشیده شده است.